

## Medicinska sestra Antonija Šiffrerjeva



*Posvetila je vse svoje življenje bolnim in ogroženim otrokom*

Tončka Šiffrerjeva se je rodila 16. avgusta 1897 v Ribnici na Dolenjskem.

Mlado dekle s srednješolsko izobrazbo, usposobljeno za poučevanje tujih jezikov, je bila hčerka uglednega zdravnika dr. Šiffrerja in zelo kulturne matere, ki sta ji poleg gimnazije omogočila še dodatno izobrazbo. Svojih mladih moči in znanja pa ni usmerila v tisto delo, ki so ji ga namenili starši.

Hrepenela je po delu, v katerem bi mogla izživljati svojo izredno naravo. Želela si je dela pri otrocih, zato so jo leta 1923 predstavili dr. Matiji Ambrožiču, predstojniku in zdravniku v »Domu za zdravstveno zaščito mater in otrok« v Ljubljani. Ko jo je ta vprašal, ali bi »gosposodična« hotela zavihati rokave in pomagati očistiti zaštetene in do skrajnosti neurejene prostore v otroškem zavetišču v Bohoričevi ulici, kjer je živel 90 zapuščenih in bolnih otrok, so ji oči kar

zažarele in takoj se je odločila, da ostane med njimi, ker so njene pomoči najbolj potrebni. Dobila je stanovanje v skromni in tesni podstrešni sobici poleg glavne sestre tega zavoda, sestre Angele Boškinove.

Tu se je začelo njeno delo na področju zaščite otrok. Z vso svojo mlado življenjsko silo je prišla za vsako delo in sprejela življenje takšno, kot je. Negovala je otroke in bila je pri njih noč in dan, le svoje starše je tu pa tam obiskala in na svoje izobraževanje ni nikoli pozabila.

Ko so v Lipičevi ulici v Ljubljani začeli pripravljati za te otroke nove prostore in šolo za zaščitne sestre, je skupaj s sestro Boškinovo tudi tu prišla za delo. Med prvimi je na tej šoli diplomirala in postala sestra. Ker je bila za tedanje razmere izredno izobražena, predvsem pa zaradi znanja tujih jezikov, je dobila Rockefellerjevo štipendijo in se odšla izpopolnjevati v Ameriko — v Toronto. Toda vrnila se je spet nazaj na svoje prvo službeno mesto v Ljubljano v Zavod za socialno-zdravstveno zaščito matere in otroka. Tu je bila poleg zaposlitve pri otrocih tudi inštruktorica na šoli za zaščitne sestre.

S svojo osebnostjo, ki je izžarevala resnost, prijaznost, odločnost in znanje, je imela velik vpliv na učenke, ki so se šolale za medicinske sestre. Šiffrerjeva jim je razdajala svoje znanje, jih seznanjala z razmerami v Ameriki, o tamkajšnjih zdravstvenih zavodih in tam zaposlenih sestrah. Pri teh pogovorih je naredila vtis, da je bilo njeno življenje v Ameriki posvečeno samo pridobivanju znanja in da je bit vsakdanjega dekleta izčrpala zase samo »sestra«, ki je tako močno gorela v njej.

Ko jo je profesor dr. M. Ambrožič povabil v Beograd, da bi tam prevzela mesto glavne sestre v zavodu za zaščito matere in otroka (Dom materinskega združenja), se je njegovemu vabilu odzvala in leta 1928 odšla iz Ljubljane v Beograd. Odšla je k zdravniku in predstojniku, s katerim sta se že v Ljubljani ob skupnem delu naučila spoštovati drug drugega ter obojestransko ceniti sposobnosti in neprecenljivo energijo. Na tem delovnem mestu ga ni razočarala. Ko so ljudje tod zvedeli, da je hčerka zdravnika in da je tako vsestransko izobražena, so jo spraševali, zakaj ni zdravnica. Nasmehnila se je in rekla: »Sem že na pravem mestu, verjetno sem kot sestra bolj potrebna kakor pa, če bi bila zdravnica.« Več kot dvajset let je delala v tej socialno-zdravstveni ustanovi, ki ji je postala drugi dom. Tu je vzgajala in spodbujala vedno nove generacije otroških negovalk in medicinskih sester. Njej pa se je še vedno zdelo, da še vse premalo zna in da bi njeno delo bilo še bolj uspešno in učinkovito, če bi začela študirati pravo. Zato se je vpisala na pravno fakulteto v Beogradu in tam tudi absolvirala.

Nekaj let po drugi svetovni vojni se je vrnila v Slovenijo in 1. I. 1951 nastopila službo na patofiziološkem inštitutu pri prof. dr. Andreju Zupančiču.

Sestra Tončka Šiffrer je bila tudi prva izvoljena predsednica strokovne organizacije medicinskih sester, ki je bila ustanovljena leta 1927 v Ljubljani. Vodila je prvi občni zbor in tu so ji navzoče sestre izkazale zaupanje s soglasno željo, da bi vodila njihovo strokovno organizacijo. Ker pa se je že odpravljala v Beograd, je izvolitev odklonila in funkcijo prepustila sestri Boškinovi. Po prihodu v Beograd je dala pobudo, da bi sestre Slovenke imele tod svoj klub, ki bi po svoji predstavnici tesno sodeloval s stanovsko organizacijo v Sloveniji. S svojo organizacijsko sposobnostjo in znanjem pa je učinkovito pomagala, da je društvo medicinskih sester v Sloveniji dobilo pravilno organizacijsko obliko in vsebino dela.

Ko je bila 31. marca 1953 upokojena, je odšla k svoji materi v Ribnico, kjer je ostala do smrti 11. decembra 1955.

Če pri Šiffrerjevi tako poudarjamo njeno odločitev za poklic medicinske sestre, njeno pionirsko delo pri socialno zdravstvenem varstvu matere in otroka, njeno izredno izobraženost in izpopolnjevanje v inozemstvu, moramo vedeti, da si je Tončka Šiffrerjeva izbrala ta poklic, ko še ni bil priznan, ko se je šele oblikoval in bil z redkimi izjemami še zelo malo upoštevan.

Njeno delo in delo prvih sester njene generacije je zares pionirsko in ga sestre ne smemo pozabiti. Sestra Tončka Šiffrer je bila svetel zgled vedno novim rodovom medicinskih sester. S svojim življenjem je hotela izpričati in pokazati, da je to eden najvrednejših poklicev, ki se mu človek lahko posveti.

Imamo izredne ljudi, ki znajo pozabiti nase in se v delu izčrpavajo, ko pa odhajajo, ostanejo za njimi dela, ki so jih ustvarili. Imamo tudi ljudi, ki so junaki, ki zaradi svojih pogumnih dejanj preidejo po smrti v legendo. Veliko in nesebično srce žene — medicinske sestre Šiffrerjeve pa se je samo razdajalo in ni zapustilo nič manjšega kot ljubezen v srcih tistih, ki so jo poznali, ljubili, občudovali in spoštovali, kjer koli so delali z njo, bodisi na delovnem mestu ali v strokovni organizaciji medicinskih sester.

Neja